

22ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (ICA)
«CARTOGRAPHIC APPROACHES
IN A CHANGING WORLD»
La Coruña (Ισπανία), 11-15 Ιουλίου 2005

Νίκος Καρανικόλας, Πέρυ Λαφαζάνη, Μύρων Μυρίδης, Δημήτρης Ράμναλης

Τέσσερα χρόνια δουλειάς χρειάστηκε η τοπική οργανωτική επιτροπή, υποστηριζόμενη από την Ισπανική Εταιρεία Χαρτογραφίας, Φωτογραμμετρίας και Τηλεπισκόπησης, για τη διοργάνωση του 22ου Διεθνούς Συνεδρίου Χαρτογραφίας. Υπό την τιμητική προεδρία του Διαδόχου του ισπανικού θρόνου, το Συνέδριο αυτό κατέρριψε προηγούμενα ρεκόρ, συγκεντρώνοντας 1700 συνέδρους από 48 χώρες.

Η τελετή έναρξης στο Palacio de Congressos έγινε από τον Ισπανό υφυπουργό Ανάπτυξης της Περιφέρειας της Γαλικίας. Από την πρώτη μέρα έγινε φανερό ότι οι Ισπανοί θα προσπαθούσαν, πέρα από την επιστημονικότητα του συνεδρίου, να περάσουν ένα χαρακτήρα «φιέστας» και μεσογειακής άνεσης, αν και στον Ατλαντικό!

Είναι αλήθεια ότι επρόκειτο για ένα ιδιαίτερα «κοινωνικοποιημένο» Συνέδριο, αφού, δύος διαπίστωνε και ο πρόεδρος της τοπικής οργανωτικής επιτροπής Ramon Lorenzo Martinez, «το σημερινό ενδιαφέρον του κόσμου για τη χαρτογραφία και τις γεωγραφικές επι-

στήμες είναι ιδιαίτερα μεγάλο. Όχι πολύ καιρό πριν, οι χάρτες και οι χωρικές αναπαραστάσεις δεν είχαν αυτή την τεράστια παρουσία που έχουν σήμερα σε όλο τον κόσμο, και ιδιαίτερα μεταξύ των νέων». Και συνεχίζοντας διαπίστωνε ότι σήμερα γινόμαστε μάρτυρες της μεγάλης ουτοπίας της Ψηφιακής Γης, αλλά το σημαντικότερο είναι ότι μπορούμε πλέον εύκολα και απλά να τη διαθέτουμε σε όλο τον κόσμο. Και συμπληρώνοντας τόνισε ότι «χωρίς αμφιβολία, η χαρτογράφηση και η γεωγραφική πληροφορία αποτελούν τους βασικούς πυλώνες για την κατανόηση των πραγμάτων που συμβαίνουν στην επιφάνεια του πλανήτη μας και τις αλλαγές που προκαλούνται σ' αυτόν με το πέρασμα του χρόνου».

Τα στατιστικά του συνεδρίου

Σχεδόν 1700 συμμετέχοντες, πολλών ειδικοτήτων και ακόμα περισσότερων ηλικιών, ταξίδεψαν από 98 χώρες, η Κίνα δεν ήταν ίσως η

πιο μακρινή, και έφτασαν στη μικρή πρωτεύουσα της Γαλικίας, με τους 200.000 κατοίκους και την ωκεάνια ατμόσφαιρα. Οι παρουσιάσεις των 500 εργασιών και των 200 posters κράτησαν το ενδιαφέρον των συνέδρων για πέντε μέρες, στις δέκα περίπου αίθουσες συνεδριάσεων.

Επιπλέον, 600 περίπου εκθέτες σε 800 τετραγωνικά μέτρα εκθεσιακού χώρου προσέφεραν στα 35 εκθετήρια υλικό και πληροφορίες. Σε ειδικό χώρο του Palacio de Congreso 1000 περίπου χάρτες προσέφεραν στους επισκέπτες της Διεθνούς Έκθεσης Χαρτών, με τη γοητεία των γραμμών και των χρωμάτων τους, την απόλαυση των προσπαθειών διαφόρων εθνικών οργανισμών για καλύτερους και περισσότερο επικοινωνιακούς χάρτες. Διοργανωτοί χάρτες, χάρτες ανάγλυφου, αστικοί χάρτες άτλαντες και γήινες σφαίρες... «έκλεψαν» πολλές φορές και για πολλές ώρες το ενδιαφέρον των συνέδρων. Από την τελειότητα στη σύνθεση και την παραγωγή του Τοπογραφικού Χάρτη του Bhutan, κατασκευασμένου από την Ολλανδία, έως τα Urbes Finlandiae, του ιστορικού Ατλαντα των φινλανδικών πόλεων, η περιήγηση ήταν πλούσια, χορταστική αλλά και απογοητευτική για μας τους Έλληνες ευπατρίδες... Μόνη παρηγοριά η δυναμική συμμετοχή της ελληνικής αποστολής. Είκοσι περίπου Έλληνες επιστήμονες του χώρου εκπροσώπησαν τόσο την ακαδημαϊκή όσο και την επαγγελματική χαρτογεωγραφική κοινότητα. Σημαντικός και ο αριθμός των επιστημονικών εργασιών που παρουσιάστηκαν από Έλληνες: δεκαπέντε εργασίες που κάλυπταν με τους προβληματισμούς τους ένα πολύ μεγάλο τμήμα των σύγχρονων χαρτογραφικών αναζητήσεων.

Μεταξύ μικρών και μεγάλων παιδιών

Εδώ και αρκετά χρόνια τα Συνέδρια της ICA συνοδεύονται πάντα από έναν παιδικό χαρτογραφικό διαγωνισμό, που είναι γνωστός ως «Barbara Petchenik Children Map Competition». Το θέμα του διαγωνισμού αυτού για το 2005 ήταν: «Πολλά έθνη, ένας κόσμος», και συμμετείχαν 128 έργα από 29 χώρες.

Τοις ηλικιακές ομάδες διεκδικήσαν από ένα βραβείο: οι κάτω των 9 χρόνων, οι 9-12 χρόνων και οι 13-15 χρόνων. Όλα τα έργα υπάρχουν στην ιστοσελίδα <http://www.icaici.org/petchenik2005/index.html>.

Το διαγωνισμό συνέδευε και μια αναδρομική έκθεση παλαιότερων βραβευμένων παιδικών χαρτών, στην οποία υπήρχαν και ελληνικές διακρίσεις.

Στον κόσμο των μεγαλύτερων, η εμπορική έκθεση από ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς έδωσε ένα διαφορετικό «αέρα» στην ατμόσφαιρα του Συνεδρίου. Οι 4200 επισκέπτες που περιπλανήθηκαν μεταξύ των προϊόντων των 550 εκθετών είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τα επιτεύγματα της σύγχρονης χαρτογραφικής τεχνολογίας και αυτής των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών. Μεταξύ «παζαριού» και high-tech αντιληφτης, η περιδιάβαση σ' αυτό το χώρο σε γεμίζει με πληροφορίες, απορίες, θαυμασμό αλλά και ογκώδες υλικό επίδειξης, που σε δυσκολεύει στο ταξίδι της επιστροφής.

Χάρτες, συστήματα πληροφοριών και... φαντασία

Τα 25 διαφορετικά θέματα στα οποία ομαδοποιήθηκαν οι 500 εργασίες αντιστοιχούν ουσιαστικά στην επιστημονική δομή της ICA. Από θέματα χαρτογραφικού σχεδιασμού και παραγωγής, Συστημάτων

Γεωγραφικών Πληροφοριών και ψηφιακής χαρτογραφίας, χαρτογραφικής θεωρίας και μεθοδολογίας, χαρτογραφίας και περιβάλλοντος, περνώντας σε θέματα χαρτογραφίας και διαδικτύου, εκπαίδευσης και κατάρτισης στη χαρτογραφία, χαρτογραφίας τουρισμού, εθνικών και περιφερειακών ατλάντων, ιστορικής χαρτογραφίας και ιστορικών χαρτών, δορυφορικών χαρτογραφήσεων, χαρτογραφίας με πολυμέσα και ηλεκτρονικών χαρτών, και ακόμα θέματα αστικής χαρτογραφίας, γενικευστης χωρικών δεδομένων και οπτικοποίησης, χαρτογραφίας ορεινών όγκων, χαρτογραφίας παιδιών και φύλου, χαρτογραφίας για άτομα μειωμένων δυνατοτήτων, και πολλά ακόμα που θα έκαναν αυτή την αναφορά κουραστική. Δεν είναι περίεργο λοιπόν που τα πρακτικά του Συνεδρίου κυκλοφόρησαν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή, αφού τουλάχιστον δέκα ογκώδεις τόμοι των επτακοσίων και πλέον σελίδων ο καθένας θα χρειάζονταν για την τυπωμένη έκδοσή τους.

«Συνδικαλιστικές» κραυγές και «επιστημονικοί» ψίθυροι

Ήδη από το προηγούμενο συνέδριο η 12η τακτική Γενική Συνέλευση της ICA έχει προβληματιστεί για την επάρκεια της ταυτότητας του ονόματός της. Μπορεί σήμερα η Διεθνής Χαρτογραφική Ένωση να καλύψει κάτω από αυτή την ονομασία δραστηριότητες που έχουν να κάνουν όχι μόνο με την αναπαράσταση αλλά και την οργάνωση και τη διαχείριση της πληροφορίας; Η ανάγκη προσθήκης υπότιτλου σχετιζόμενου με τα παραπάνω έμοιαζε για μερικούς απαραίτητη και αναγκαία. Για περισσότερο από ένα χρόνο e-mails και άλλες «μέθοδοι»

δημιούργησαν δύο στρατόπεδα: των «μοντερνιστών» (εκσυγχρονιστών;) και των «άλλων». Οι 26 ψήφοι που έλαβαν οι πρώτοι, έναντι 18 των άλλων, δεν ήταν αρκετές για την ανατροπή του status quo στο όνομα του θεσμού, αφού η απόλυτη πλειοψηφία που απαιτούνταν δεν επιτεύχθηκε.

Κάτι άλλο όμως ήταν ένα ίσως πιο ενδιαφέρον επίτευγμα: η ίδρυση ενός καινούργιου working group, με ελληνική πρωτοβουλία, είδε το φως στη Λα Κορούνια: Digital Technologies in Cartographic Heritage είναι το όνομά του, chaired by Prof. Evangelos Livieratos. Καλή δουλειά! Η επανένταξη της Κύπρου ως πλήρους μέλους της ICA ήταν το δεύτερο, ελληνικού ενδιαφέροντος, γεγονός.

Με τη Θάλασσα μέσα μας και το μέλλον μπροστά

Σε μια Κορούνια, που έως σήμερα ήταν γνωστή στους περισσότερους Έλληνες αποκλειστικά από το ποδόσφαιρο, και σε πολύ λίγους από την τανία Η θάλασσα μέσα μου, ο ήλιος που ανέτειλε φιλικός και ζεστός την ημέρα της λήξης του Συνεδρίου γέμισε με αισιοδοξία τους συνέδρους, ιδιαίτερα τους βροειότερους εξ αυτών, δεν κατάφερε ίσως δύναμη να διώξει μερικές γκρίζες σκέψεις που προκάλεσε η «ατμόσφαιρα» του Συνεδρίου. Περιορίζοταν συστηματικά σε μια διαχειριστική (managerial) άποψη του επιστημονικού του θέματος, και οι περισσότεροι εισιγητές έδειχναν να ενδιαφέρονται περισσότερο για τον τρόπο «προώθησης» του «προϊόντος» τους και λιγότερο για την ίδια την ερευνητική διαδικασία «παραγωγής» τους. Λέγεται ότι τα μεγάλα αυτά κλαδικά επιστημονικά συνέ-

δρια δεν μπορούν πλέον να κάνουν παρά μόνο αυτό, και ότι για την άλλη διάσταση αρμόδια είναι τα συνέδρια μικρότερου βεληνεκούς και θεματολογίας. Οι σκέψεις παραμένουν, καθώς και η θετική εμπειρία από αυτές τις πέντε ενδιαφέρουσες μέρες χαρτογραφίας και γαμον!

Ίσως η «μετακαπιταλιστική-ευ-

ρωποενωσιακή» Ισπανία να μας κατευδωσε με αμφιλεγόμενες σκέψεις· ας ελπίσουμε ότι η «μετασοιατική» Μόσχα, που παίρνει τη σκυτάλη το 2007 με τη «Χαρτογραφία για όλους και για εσένα», θα κάνει τη διαφορά. Υπάρχει εξάλλου και η προοπτική του Σαντιάγο της Χιλής για το 2009...